

Rønningen for den enkelte Embedsmand bliver gjort til Gjenstand for Domstolenes Prøvelse eller ikke. Jeg skal nu ikke negte, at jeg til en vis Grad samstemmer med den ærede Justitsminister og andre ærede Talere, der have fremsat den Mening, at de Herrer, som have opponeret imod denne Bestemmelse, have lagt en større Vægt paa den, end den i Virkeligheden fortjener. Jeg for mit Vedkommende anseer ikke dette Punkt for nogen Hovedbestemmelse i det her foreliggende Forslag; jeg tillægger det paa ingen Maade nogen afgjørende Bigtighed; men paa den anden Side er det mig umuligt at indsee, at der skulde være nogensomhelst Fare derved. Jeg troer i det Hele taget, at det er en fordeelagtig og hensigtsmæssig Bestemmelse, og jeg kan ikke indsee, at den Frygt, som ærede Medlemmer have udtalt, paa nogen Maade er begrundet. Saasnart de Herrer gaae ud fra Argumenter, hentede fra Contracters Hellighed, saaledes at det ikke maa være overladt til en af de interesserede Parter, at fortolke Contracten, kan jeg være saa enig med dem i denne Betragtning, som noget Menneske kan være, men jeg vil for det Første tillade mig, at gjøre opmærksom paa, at her ikke foreligger nogen Contract. Der- som Regeringen har indgaaet nogen saadan med Nogen, være sig en Embedsmand eller en Anden, følger det af sig selv, at den maa holdes, og skulde der opstaae Tvivl om, hvorvidt den er holdt eller ikke, maa dette Spørgsmaal underkastes Domstolenes Prøvelse; men det er ikke mig vitterligt, at der her foreligger noget Forhold, som kan siges at være contractmæssigt. Dernæst vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at selv om der her var Tale om en Contract, kan der gives visse Contracter, der ere af en saadan særlig Beskaffenhed, at de, om jeg saa maa sige, selv indeholde den Clausul, at en anden Afgjørelse skal finde Sted. Det er slet ikke saa sjældent Tilfældet, at der ved forskjellige Foretagender bliver afluttet Contracter, som indeholde den Bestemmelse, at Spørgsmaalet om, hvorvidt den er holdt eller ikke, i givne Tilfælde skal afgjøres ikke af Domstolene, men af Administrationen. Jeg har approberet ikke saa Contracter af den Art, som indeholdt den Be-

stemmelse, at, dersom der imellem den Mand, til hvem man traadte i Forhold, og den, der paa Regeringens Vegne skulde kontrollere ham, opstod Meningsforskjellighed om, hvorvidt han havde præsteret, hvad han skulde med Hensyn til den contractmæssige Udførelse af Arbejdet, skulde denne Meningsforskjel afgjøres af Administrationen. Man kan finde mange Haandværkere og andre Leverandører, som med Glæde gaae ind herpaa, fordi de af Erfaring vide, at de altid kunne vente, at Administrationen vil være human. Spørgsmaalet er nu altsaa, hvorvidt det kan siges, at Forholdet imellem Embedsmænd og Regering er af den Slags, at man hensigtsmæssig kan henvise det til Administrationens Afgjørelse; men i saa Henseende troer jeg rigtig nok at maatte udtale, at der er den almindelige Betragtning at gjøre gjældende, at det Spørgsmaal, hvor stor en Embedsmands Gage kan være, ikke i den Grad er affondret fra alle andre Forhold, hvori han staaer som Embedsmand, at der er nogen særlig Grund til at udhæve dette fremfor hele det øvrige Forhold mellem ham og hans Foresatte. Dette Spørgsmaal kan ganske vist være af stor Betydning for ham, men jeg skulde dog troe, at hans hele øvrige Forhold maa have en ligesaa stor og væsentlig Betydning. Han er jo stillet som Medhjælper i Statens Tjeneste, og han maa finde sig i, at han ifølge denne sin Stilling i mange for ham overordentlig vigtige Punkter, der kunne vedrøre hans hele Velsærd, i højeste Grad er underkastet den Afgjørelse, som hans Foresatte træffe, uden at han kan paaankende den for Domstolene. Han kan saaledes ikke tye til disse, naar der er Spørgsmaal om hele hans Embedsførelse, om den Maade, hvorpaa han gererer sig, om Alt, hvad han udfører eller ikke udfører. Dersom han fra Regeringen faaer et Paalæg, en Advarsel, en Frettesættelse eller en Beskæmmelse, kan han ikke tye til Domstolene; det er umuligt, det forbyder Forholdenes Natur. Spørgsmaalet er altsaa, hvilken Grund der er til i dette særlige Tilfælde at gjøre en Undtagelse, saaledes at man siger, at der, naar det gjælder om, hvorvidt en Gage skal bestemmes paa den ene eller anden Maade, er Anledning til